

ที่ ขร ๐๐๑๙.๔ (อกส.จ.)/ ๖๑๑๒๖

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย
ถนนแม่ฟ้าหลวง ขร ๕๗๑๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายนำรู้ กรรมการพัฒนาชุมชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความกฎหมายนำรู้ เรื่อง “สัญญาประนีประนอมยอมความ” จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการจัดทำและเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนได้ศึกษาเป็นความรู้และถือเป็นข้อปฏิบัติ จึงได้แจ้งบทความกฎหมายนำรู้ เรื่อง “สัญญาประนีประนอมยอมความ” โดยสามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ในการนี้ จังหวัดเชียงราย จึงขอให้อำเภอแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอประชาสัมพันธ์บทความกฎหมายนำรู้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอำไพ บัวระดก)

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานประสานและสนับสนุนฯ
โทร ๐-๕๓๑๗-๗๓๕๐

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Change for Good

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

กฎหมายป่า

สัญญาประนีประนอมยอมความ

โจทก์และจำเลยจะทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยมีข้อตกลงไม่ตรงตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง และมีคำขอท้ายฟ้องได้หรือไม่ ?

โดยหลัก ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ วางหลักไว้ว่า คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่ชี้ขาดคดีต้องตัดสินตามข้อหาในคำฟ้องทุกข้อ แต่ห้ามมิให้พิพากษาหรือคำสั่งให้สิ่งใด ๆ เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง... แต่อย่างไรก็ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ วางหลักไว้ว่า "ในคดีที่คู่ความตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดีโดยมิได้มีการถอนคำฟ้องนั้น และข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความกันนั้นไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้ศาลจงดรายนพินิจแสดงข้อความแห่งข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความเหล่านั้นไว้แล้วพิพากษาไปตามนั้น..."ซึ่งมาตรา ๑๓๘ มีได้อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๔๒ กล่าวคือ โจทก์และจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความได้ แม้ข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความอาจจะไม่ตรงตามที่โจทก์บรรยาย และมีคำขอท้ายฟ้อง หากข้อตกลงนั้นเกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดีและไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย เพราะเป็นไปตามข้อตกลงที่คู่ความต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน ดังตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๔๑/๒๕๕๗ กรณีที่โจทก์จำเลยตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าศาล และศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น มิใช่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดอย่างคดีธรรมดาที่ต้องพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์จำเลยแล้วจึงพิพากษาชี้ขาดข้อพิพาทไป ข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวจึงอาจมีผลไม่ตรงหรือเกินกว่าที่ปรากฏในคำฟ้องได้ ถ้าข้อตกลงนั้นเกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีและไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เพราะเป็นไปตามข้อตกลงที่คู่ความต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน จึงไม่ตกอยู่ในบังคับแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ ซึ่งต้องห้ามมิให้พิพากษาเกินคำขอหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ดังนั้น การที่ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดร้อยละ ๑๐ ต่อปี เกินกว่าร้อยละ ๗.๕ ต่อปีตามคำขอของโจทก์ จึงหาเป็นการต้องห้าม ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ และขัดต่อบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ (๒) ไม่

นางสาวกณิดญา พุ่มโพธิ์มิ่ง นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน